

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

ALERGOLOGIJA

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO PROGRAMA

Dalyko programos koordinatorius:

Imunologijos ir alergologijos klinika, Doc. dr. Jūratė Staikūnienė

padalinio pavadinimas, vadovo pareigos, pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė

parašas

Padaliniai, dalyvaujantys dalyko programoje:

1. Imunologijos ir alergologijos klinika, klinikos vadovė Prof. dr. Brigita Šitkauskienė

padalinio pavadinimas, vadovo pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė

parašas

2. Fiziologijos ir farmakologijos institutas, instituto vadovas Doc. dr. Arvydas Ūsas

padalinio pavadinimas, vadovo pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė

parašas

Kaunas, 2017

Dalyko programos duomenys

Mokslų sritis	Biomedicinos mokslai
Mokslo kryptis (kodas)	medicina - 06B
Dalyko pavadinimas	Alergologija
Programos apimtis	160 val. (6 ECTS)
Paskaitos	30 val.
Seminarai	50 val.
Savarankiškas darbas	80 val.

Eil.nr	Padalinys (klinika/katedra)	Kontaktinių valandų	Kreditų skaičius
1	Imunologijos ir alergologijos klinika	6	0,165
2	Fiziologijos ir farmakologijos institutas	1	0,035
	IŠ VISO	8	0,2

Dalyko programos rengimo grupė

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas, vardas, pavardė	Pareigos	Telefonas (darbo)	Elektroninio pašto adresas
1.	Brigita Šitkauskienė	Klinikos vadovė, profesorė	8 37 703414	brigita.sitkauskiene@kaunoklinikos.lt
2.	Jūratė Staikūnienė	docentė	8 37 703481	jstaikuniene@gmail.com

Dalyko programos aprašas:

1. Dalyko programos poreikis. Padidėjusio imuninio jautrumo mechanizmai yra viena iš įvairių organų ligų patofiziologijos grandžių. Programa skiriama doktorantams, kurių mokslinių tyrimų objektas yra imuninio atsako sutrikimai, jų nustatymas laboratoriniais imunologiniais tyrimais

2. Dalyko programos tikslas: susisteminti ir pagilinti žinias apie dažniausią imuninio atsako sutrikimo formą – padidėjusį imuninį jautrumą (alergiją), jo mechanizmus, jų reikšmę alerginių ligų raidai, diagnostikai, gydymui ir profilaktikai, pateikti alergologijos mokslo pasiekimus ir perspektyvas, jų taikymą ligų diagnostikai ir gydymui. Alerginės reakcijos vyksta daugelyje organų, dėl to pagilintos alergologijos studijos papildo pulmonologijos, dermatologijos, otorinolaringologijos, reumatologijos ir kitų medicinos šakų studijas. Klinikinės alergologijos studijoms reikalingos bazinės žinios apie imuninės sistemos sandarą, funkcijas, imuninio atsako sutrikimus.

3. Dalyko programos sandara, turinys ir studijų metodai

Alergologijos dalyko doktorantūros studijas sudaro paskaitos (15 paskaitų po 2 val.), seminarai (25 seminarai po 2 val.) ir savarankiškas darbas (literatūros studijavimas, darbas imunologijos laboratorijoje – 80 val.).

TEORINĖ DALIS

Eil. Nr.	Paskaitos pavadinimas	Trukmė val.	Dėstytojas
1.	Žmogaus imuninės sistemos struktūra ir funkcijos	2	Lekt. V. Jurkštienė
2.	Šiuolaikiška alergijos samprata. Alerginių reakcijų imuniniai mechanizmai	2	Doc. J. Staikūnienė
3.	Atopijos ir alerginių ligų genetika. MHC komplekso įtaka padidėjusiam jautrumui	2	Doc. J. Staikūnienė
4.	Alergenai ir haptentai. Rekombinantiniai alergenai	2	Prof. B. Šitkauskienė
5.	Eozinofilų ir E imunoglobulinų reikšmė imunitetui ir alergijai	2	Lekt. V. Jurkštienė
6.	Alergijos evoliucija amžiaus eigoje	2	Prof. B. Šitkauskienė
7.	Imuninės sistemos ištyrimo galimybės ir perspektyvos	2	Lekt. V. M. Gintauskienė
8.	Padidėjusio jautrumo vaistams mechanizmai ir diagnostikos sunkumai	2	Doc. J. Staikūnienė
10.	Alerginių viršutinių kvėpavimo takų susirgimų patogenezės, diagnostikos ir gydymo naujovės	2	Doc. J. Staikūnienė
11.	Vieningų kvėpavimo takų koncepcija	2	Lekt. I. Bajoriūnienė
12.	Astmos imunologija	2	Prof. B. Šitkauskienė
13.	Imunoterapijos taikymo problemos	2	Prof. B. Šitkauskienė
14.	Anafilaksijos mechanizmai, etiologija, gydymo standartai	2	Doc. J. Staikūnienė
15.	Alerginių reakcijų farmakoterapija	2	Prof. B. Šitkauskienė

TEORINĖ-PRAKTINĖ DALIS

Eil. Nr.	Seminaro temos pavadinimas	Trukmė val.	Dėstytojas
1.	Imunitetas. Imuninio atsako mechanizmai	2	Lekt. V. Jurkštienė
2.	B ir T limfocitų reikšmė alerginių reakcijų	2	Lekt. V. Jurkštienė
3.	Vietinis gleivinių ir odos imunitetas	2	Lekt. V. Jurkštienė
4.	Šiuolaikiška Gell ir Coombs alerginių reakcijų klasifikacijos interpretacija	2	Doc. J. Staikūnienė
5.	Alerginis uždegimas: ląstelių morfologija, mediatoriai, aktyvacijos būdai	2	Lekt. V. Jurkštienė
6.	Nuolatinis minimalus uždegimas: diagnostika, reikšmė alerginių ligų raidai	2	Lekt. V. Jurkštienė
7.	Alergenų nomenklatūra ir klasifikacija	2	Prof. B. Šitkauskienė
8.	Eozinofilija ir hipereozinofilijos sindromas	2	Doc. J. Staikūnienė
9.	Alerginių ligų diagnostikos <i>in vivo</i> metodai, jų taikymas moksliniams tyrimams	2	Prof. B. Šitkauskienė
10.	Alerginių ligų diagnostikos <i>in vitro</i> metodai, jų	2	Lekt. V. M. Gintauskienė
11.	Alergijos profilaktika: klinikinių ir epidemiologinių	2	Doc. J. Staikūnienė
12.	Imuninio plaučių pažeidimo klinikinės formos	2	Lekt. I. Bajoriūnienė
13.	Astmos farmakoterapijos klausimai	2	Lekt. I. Bajoriūnienė
14.	Sisteminė ir vietinė specifinė imunoterapija	2	Doc. J. Staikūnienė
15.	Antihistamininių vaistų farmakologija	2	Prof. B. Šitkauskienė

16.	Imunosupresinės terapijos galimybės ir pavojai	2	Prof. B. Šitkauskienė
17.	Pakaitinė terapija imunoglobulinais klinikinėje praktikoje		Prof. B. Šitkauskienė
18.	Alerginio odos uždegimo variantai	2	Doc. J. Staikūnienė
19.	Alerginė ir nealerginė angioedema	2	Doc. J. Staikūnienė
20.	Alerginių akių ligų diagnostikos ir gydymo problemos	2	Doc. J. Staikūnienė
21.	Padidėjusio jautrumo maistui mechanizmai, diagnostikos etapai	2	Doc. J. Staikūnienė
22.	Sisteminių vaskulitų klinika, imuninė diagnostika ir gydymas	2	Prof. B. Šitkauskienė
23.	Odos pažeidimas sergant autoimuninėmis ligomis	2	Prof. B. Šitkauskienė
24.	Alergijos vabzdžių nuodams diagnostikos ir gydymo galimybės	2	Doc. J. Staikūnienė
25.	Alerginės ligos neštumo metu: eigos ir gydymo ypatybės	2	Prof. B. Šitkauskienė

Savarankiškas darbas

1. Mokslinės literatūros studijos (vadovėliai, monografijos, periodiniai leidiniai, specializuotos interneto svetainės ir kt.) – 50 val.
2. Susipažinimas su imunologiniais tyrimų metodais imunologijos laboratorijoje, imunologinių tyrimų įsisavinimas (pagal poreikį individualiai sudarytų tyrimų krepšelį) – 30val.
4. Dėstytojai. žiūr. Priedas Nr.2

5. Metodinis dalyko programos aprūpinimas (literatūros sąrašas (pateikti 1 priede),
Ivertinimas

Suminis balas: 100% balo sudaro: 40% auditorinio darbo
20% savarankiško darbo
40% baigiamojo teorinio ir praktinio patikrinimo (egzamino).

Priedas Nr. 1

Rekomenduojama literatūra

Eil. Nr.	Leidinio pavadinimas	Leidinio autorius	Leidimo metai ir leidykla
1.	Allergy	Holgate ST, Church MK, Lichtenstein LM	Mosby Elsevier, 2006
2.	Middleton's Allergy: Principles and Practice. 8th edition	N. Franklin Adkinson Jr	Saunders Elsevier, 2013
3.	Intravenous immunoglobulins in clinical practice	Lee ML, Strand V	Marcel Deker, 1997
4.	Immunology at a Glance	Playfair J H L, Chain BM	John Willey and sons Ltd, 2013
5.	Clinical immunology: principles and practice. 4 th edition	Rich RR, Fleisher TA, Shearer TW, Schroeder HW	Saunders Elsevier, 2015
6.	The genetic basis of common diseases, 2nd edition	King RA, Rotter JJ, Motulsky AG	Oxford University Press, 2002
7.	Klinikinė alergologija	Dubakienė R	Vilniaus universitetas, Vilnius 2011

8.	Imunodeficitai	Šitkauskienė B	KMU leidykla, Kaunas, 2006
9.	Atlas of autoantibody patterns on tissues	Bradwell AR, Stokes RP, Johnson GD	Birmingham: The Binding Site Ltd., 1997
10.	Kuby immunology	Kindt TJ, Goldsby RA, Osborne BA	W.H.Freeman and Company, New York, 2006
11.	Padidėjusio jautrumo (alerginės) reakcijos	Staikūnienė J	Kaunas, 2000
12.	Global strategy for asthma management and prevention	NHLBI	2016
13.	Clinical Allergy: Diagnosis and management	Volcheck GW	Humana Press, 2009
14.	Allergy Frontiers: Therapy and Prevention	Pawankar R, Holgate ST, Rosenwasser LJ	Springer, 2010
15.	Vietinis ir gleivinių imunitetas	Kondrotas A, Pieškus J	Kaunas: Naujasis lankas; 1998
16.	Žmogaus fiziologija	Kėvelaitis E, Illert M, Hultborn H	Kaunas: KMU leidykla, 2008
17.	Pathophysiology. 5th edition	Copstead L E C, Banasik JL	Saunders Elsevier, 2012
18.	Pathophysiology the Biologic Basis for Disease in adults and Children. 7 th edition	Kathryn L.Mc.Cance, Sue E Huether	Mosby, 2014
19.	Klinikinės imunologijos įvadas	Adomaitienė D, Janulevičiūtė N, Kazakevičius R ir kt.	Kaunas: Šviesa, 2001
20.	Cellular and Molecular Immunology. 8 th edition	Abbas AK, Licchman AH	Saunders Elsevier, 2015

Priedas Nr. 2

Numatomų dėstytojų sąrašas:

1. Dalyko programoje dėstysiantys profesoriai arba vyriausieji mokslo darbuotojai:
Prof. dr. Brigita Šitkauskienė

2. Dalyko programoje dėstysiantys docentai:
Doc. dr. Jūratė Staikūnienė

3. Kiti dalyko dėstytojai:
Lekt. dr. Ieva Bajoriūnienė
Lekt. dr. Viltė Marija Gintauskienė
Lekt. dr. Vilma Jurkštienė